

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 67/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. februára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., M. R. Štefánika 2618, Čadca, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Ščury, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6 C 83/2013-258 zo 16. októbra 2020, uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 601/2014-99 z 30. apríla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 81/2018 zo 6. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2021 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 83/2013-258 zo 16. októbra 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 601/2014-99 z 30. apríla 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 81/2018 zo 6. decembra 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní vedenom okresným súdom o určenie neplatnosti právneho úkonu a uloženie povinnosti. Ešte pred prvým pojednávaním sa sťažovateľ doručeným podaním okresnému súdu domáhal zmeny žalobného návrhu. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 C 83/2013 z 22. apríla 2014 (ďalej len „uznesenie o nepripustení zmeny návrhu“) zmenu návrhu nepripustil. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozsiahlo popísal dôvody, pre ktoré uznesenie o nepripustení zmeny návrhu považuje za nezákonné. Proti uzneseniu o nepripustení zmeny návrhu sťažovateľ podal odvolanie, ktoré krajský súd napadnutým uznesením odmietol. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd rovnako napadnutým uznesením odmietol.

3. Po vyčerpaní opravných prostriedkov proti uzneseniu o nepripustení zmeny návrhu doručil sťažovateľ 6. októbra 2020 okresnému súdu podanie, ktorým žalobu zobral späť. Na podklade tohto podania okresný súd napadnutým uznesením konanie vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu a uloženia povinnosti zastavil a žalovanej strane priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Vo vzťahu k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces sťažovateľ uviedol, že všetky napadnuté uznesenia považuje za nedostatočne odôvodnené a vecne nesprávne. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov odôvodnil sťažovateľ tým, že „za celé obdobie trvania súdneho sporu nedošlo k vydaniu zákonného a spravodlivého právoplatného rozhodnutia“. Podľa názoru sťažovateľa došlo v konaní pred všeobecnými súdmi aj k porušeniu práva na rovnosť účastníkov konania tým, že sťažovateľ bol „bezdôvodne znevýhodnený a vylúčený z uplatňovania svojich práv“, a tiež k porušeniu jeho majetkových práv najmä tým, že okresný súd zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania.

5. V závere ústavnej sťažnosti požiadal sťažovateľ o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, čo odôvodnil nezákonným a neefektívnym konaním súdov. Sťažovateľ tiež požadoval odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho ústavnej sťažnosti nálezom: „1. Základné právo sťažovateľa... na prístup k súdu a inú súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1... Uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6C/83/2013-258 zo dňa 16. októbra 2020 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave Č. k. 8Co/601/2014-99 zo dňa 30.04.2015 a v spojitosti s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/81/2018 zo dňa 06. decembra 2018 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa... vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1... a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu... Uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 6C/83/2013-258 zo dňa 16. októbra 2020 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/601/2014-99 zo dňa 30.04.2015 a v spojitosti

s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/81/2018 zo dňa 06. decembra 2018 porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa... podľa čl. 47 ods. 3 Uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k, 6C/83/2013-258 zo dňa 16. októbra 2020 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/601/2014-99 zo dňa 30.04.2015 a v spojitosti s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/81/2018 zo dňa 06. decembra 2018 porušené bolo.

4. Základné právo sťažovateľa... podľa čl.48 ods. 2 Ústav v SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru porušené bolo.

5, Uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k, 6C/83/2013-258 zo dňa 16. októbra 2020, Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/601/2014-99 zo dňa 30.04.2015 a Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/81/2018 zo dňa 6. decembra 2018 sa zrušujú v celom rozsahu

6. Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadošťučinenie vo výške 3.000,- Eur...

7. Ustanovenému právnomu zástupcovi... sa priznáva náhrada trov konania a trov právneho zastúpenia...“

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov a o ich bezúhonnosti ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a posúdenie veci ústavným súdom

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv uznesením okresného súdu o zastavení konania, ktoré bolo vydané na základe sťažovateľovho späťvzatia žaloby. Skutočný nesúhlas však sťažovateľ vzniesol vo vzťahu k uzneseniu o nepripustení zmeny návrhu (ústavnou sťažnosťou nenapadnuté), resp. k napadnutým uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu.

11. Ústavný súd konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

12. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené zvoleným advokátom.

13. Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti požaduje vyslovenie porušenia práv napadnutými uzneseniami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, avšak v ústavnej sťažnosti absentuje akákoľvek právne relevantná argumentácia obsahujúca tvrdenia o porušení sťažovateľových práv napadnutými uzneseniami. Sťažovateľ svoju argumentáciu v ústavnej sťažnosti upriamil výhradne proti uzneseniu o nepripustení zmeny návrhu, ktoré ústavnou sťažnosťou ani nenapadol.

14. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ sám svojím podaním o späťvzatí žaloby zapríčinil zastavenie konania. Späťvzatím žaloby žalobca prejavuje vôľu, aby súd vo veci nekonal a o veci meritórne nerozhodol. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví, teda v tomto prípade súd takpovediac nemá na výber. Sťažovateľova námietka o porušení majetkových práv nie je právne relevantná, pretože súd v uznesení, ktorým sa konanie končí, musí rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania, pričom súd v zásade prizná náhradu trov konania tej strane, ktorá zastavenie konania procesne nezavinila.

15. Vo vzťahu k uzneseniam krajského súdu a najvyššieho súdu je možné ústavnú sťažnosť odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 4. júla 2015 a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 14. februára 2019. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na poštovú prepravu 12. januára 2021, teda ďaleko za hranicou dvojmesačnej lehoty prípustnej na podanie ústavnej sťažnosti.

16. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa nezaoberal (odloženie vykonateľnosti, finančné zadostučinenie) a ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. c) a f) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu